

La passió segons Morais

A *Teorema* (1968), de Pier Paolo Pasolini, l'arribada del misteriós personatge interpretat per Terence Stamp desencadenava un profund desordre en l'afable vida d'una família de classe alta. Així, el motiu de l'estrany visitant o el convidat inesperat servia a Pasolini per a assenyalar i dinamitar els suposats valors i costums de la burgesia italiana i la seva crisi, fent sorgir les seves contradiccions i els seus conflictes en un relat on el simbòlic i el místic s'obrien pas des de l'interior d'un marc presumptament realista. En aquest sentit, sembla interessant veure com l'ombra de l'àngel pasolinià planeja ara sobre el personatge del Miquel —esplèndid Sergi López— i *La terra negra* (2025), d'Alberto Morais. A la pel·lícula de Morais, el Miquel arriba per a treballar en el molí de la Maria i l'Àngel —destacats Laia Marull i Andrés Gertrúdix—, dos germans que regenten el negoci familiar en un petit poble valencià, en un lloc marcat per les disputes entre ells i alguns dels seus veïns. Gairebé no sabem res del passat del Miquel, però la seva aparició es converteix en l'element desestabilitzador d'una convivència que es revela tan fràgil com falsa. Fins aquí podríem llegir la història escrita per Alberto Morais i Samuel del Amor en clau de western —l'heroi solitari enfrontat a un poble hostil—, però les imatges de *La terra negra* recorren per un altre camí: l'absència d'una banda sonora extradiegètica, la teatralitat d'alguns dels seus diàlegs i de les seves interpretacions, la importància dels silencis, o l'austeritat i la depuració, tant en la composició dels plans com en els moviments de càmera, podrien recordar a l'aspror brechtiana del

LA TERRA NEGRA

País: Espanya, 2025

Direcció: Alberto Morais

Guió: Alberto Morais, Samuel del Amor

Intèrprets: Laia Marull, Sergi López, Andrés Gertrúdix

Gènere: drama

Durada: 100 min

Idioma: català

cinema dels Straub-Huillet o fins i tot al transcendentalisme bressonià del qual parlava Paul Schrader.

Es tracta, en qualsevol cas, d'una proposta d'una autoria radical en la qual s'endevina el fervor i la mística cap al valor de la imatge en si. L'esperit de Pasolini es pot advertir no només en l'aspecte temàtic, sinó també en la idea de l'exploració dels rostres, sobre la qual insistia constantment el seu cinema, així com en la cerca d'allò diví en allò humà, o en la humanitat d'allò diví. Dividida en dues parts ("agnus dei" i "viacrucis") i amb una introducció acompanyada per la melodia de *La passió segons sant Mateu* de Bach sobre la imatge del xai de Zurbarán, *La terra negra* de Morais ens parla també d'una passió i d'una mística desproveïdes de tota èpica i efectisme, d'una vida nua i d'uns sacrificis que ja no aspiren necessàriament a la resurrecció de la carn, sinó que es conformen amb la possibilitat del perdó.

Daniel Pérez-Pamies

Col·lectiu de Crítics de Cinema de Girona